

Vergaderjaar 2022–2023

35 334

Problematiek rondom stikstof en PFAS

Nr. 246

BRIEF VAN DE MINISTER VOOR NATUUR EN STIKSTOF

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 13 april 2023

Bij brief van 22 februari 2023 heeft de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit mij verzocht om een reactie op de brief van Greenpeace Nederland te Amsterdam d.d. 16 februari 2023 met het onderwerp «Reactie Greenpeace Nederland m.b.t. stikstofaanpak door kabinet.»

In die sommatie stelt Greenpeace – kort samengevat – dat de Staat niet voldoet aan de Europese verplichtingen om verslechtering van de (meest kwetsbare) Natura 2000-gebieden te voorkomen. Dit gebrek aan het treffen van passende maatregelen zou strijd opleveren met artikel 6 lid 2 van de Habitatrictlijn. Kort samengevat vordert Greenpeace daarbij dat al deze meest kwetsbare habitats voor eind 2025 onder de KDW moeten worden gebracht, in ieder geval voor zover het binnenlandse depositie betreft, door inzet van bewezen effectieve maatregelen. Een belangrijk punt van kritiek van Greenpeace is daarbij dat de piekbelastersaanpak niet voldoende zou doen voor de meest urgente habitats, en dat de aanpak als geheel zich te veel op 2030 zou richten.

Ik neem deze sommatie uiterst serieus, en deel ook de zorgen van Greenpeace voor wat betreft de meest kwetsbare natuur. Naar oordeel van het kabinet wordt met de huidige aanpak evenwel ook voldaan aan de Europese verplichtingen die uit de Vogel- en Habitatrictlijn voortvloeien. Dat is in de reactie van het kabinet van 11 april 2023 op de sommatie ook aan Greenpeace toegelicht.

De piekbelastersaanpak wordt momenteel verder uitgewerkt, met als ambitie de ordegrootte 100 mol/ha/jaar gemiddeld te reduceren. Zoals ook in de brief van 10 februari 2023 (Kamerstuk 35 334, nr. 222) is toegelicht is een belangrijk kenmerk van de piekbelastersaanpak dat deze effect heeft op relatief korte termijn en dat door de gerichte aanpak met een aantal deelnemende bedrijven toch een grote stap kan worden gezet in het wegnemen van overbelasting. Dit vraagt veel van de desbetreffende ondernemers, die ook tijd nodig hebben om hierover een afweging te

maken: reden waarom het kabinet hecht aan een zorgvuldige uitwerking van deze aanpak.

Zoals ook in de brief van 10 februari 2023 is aangegeven komt de piekbelastersaanpak daarbij niet in de plaats van bestaande regelingen (zoals de LBV, de MGA en andere maatwerkoplossingen) vanuit de brede aanpak op het gebied van natuur, stikstof, klimaat en water. Met de aanpak piekbelasters wordt dus een versterking en versnelling beoogd van het totale beleid voor de reductie van stikstofdepositie. Binnen dat totale beleid, waar ook de gebiedsgerichte aanpak een belangrijk onderdeel van is, wordt evengoed ook de nodige prioriteit gegeven aan die gebieden waar de opgave het meest urgent is.

Een belangrijke eis uit de sommatie van Greenpeace is daarnaast dat het maatregelenpakket dat moet worden ingezet bewezen effectief is om te waarborgen dat dit pakket met voldoende zekerheid significante stikstofreductie kan realiseren op de meest urgente habitats. Greenpeace voegt bij haar sommatie een rapport van CLM «Stikstofmaatregelen in de veehouderij: Overzicht van «laaghangend fruit», van december 2022.

De maatregelen in dit rapport kennen een grote overlap met maatregelen uit de structurele aanpak. Een deel van de maatregelen uit het CML-rapport worden momenteel verder uitgewerkt. De consultatie van het wetsvoorstel tot wijziging omgevingswaarde stikstofdepositie 2030 en vergunningplicht voor stikstofgerelateerde wijzigingen is inmiddels afgerond.¹ Hiermee breidt het kabinet de vergunningplicht voor een Natura 2000-activiteit uit met een vergunningplicht voor stikstofgerelateerde wijzigingen (waaronder intern salderen). Voor de voortgang op de bronmaatregelen van de structurele aanpak verwijs ik verder naar de voortgangsbrief NPLG van 10 februari 2023.

Greenpeace stelt in de sommatie tenslotte dat de aanpak van het kabinet geen garantie geeft op het tijdig keren van verslechtering van de urgente habitats en leefgebieden. Een belangrijk uitgangspunt van de integrale aanpak is evenwel de onontkoombaarheid. Dat betekent dat onontkoombaar moet worden geborgd dat met de aanpak zowel de nationale doelen worden behaald als dat aan de Europeesrechtelijke verplichtingen wordt voldaan. In het Ontwikkeldocument² is beschreven hoe het Rijk onontkoombaarheid van doelbereik vormgeeft.

Conclusie

Ik ga ervan uit dat met bovenstaande duidelijk is toegelicht hoe het kabinet de sommatie van Greenpeace apprecieert, en op welke wijze het kabinet invulling geeft aan haar verplichtingen onder de Europese Habitatrichtlijn ook voor de meest overbelaste gebieden. Het tijdpad dat Greenpeace in haar sommatie schetst staat daarbij ook op gespannen voet met de noodzaak om de transitie van het landelijk gebied op een verantwoordelijke manier, met oog voor de menselijke maat, uit te rollen.

Dat laat onverlet dat de opgave groot is. Ik heb echter vertrouwen in de aanpak zoals die nu wordt neergezet, waarbij er ook voor de meest overbelaste gebieden met prioriteit en met een effectief maatregelenpakket wordt gewaarborgd dat aan Europese verplichtingen wordt voldaan.

¹ www.internetconsultatie.nl/wijzigingomgevingswaardestikstof2030envergunningplicht/b1.

² Ontwikkeldocument Nationaal Programma Landelijk Gebied, te vinden onder: www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2022/11/25/ontwikkeldocument-nationaal-programma-landelijk-gebied.

Ik vertrouw erop u daarmee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

De Minister voor Natuur en Stikstof,
Ch. van der Wal-Zeggelink